

Răducu Rușeț

**Profilul biografico-intelectual al lui
Septimiu Albini (1861-1919)**
The biographical and intellectual profile of
Septimiu Albini (1861-1919)

Drd. Răducu Rușeț

The present study entitled, Biographical and intellectual profile of Septimiu Albini 1861-1919, proposes to offer yet another contribution regarding the hystoriography of the Transylvanian publicist, Septimiu Albini. Certainly, the future journalist and newsman is not unknown to our historiography, but in the current study we try to present some biographical and intellectual data which complete the already exisisting picture of Septimiu Albini. The current study regarding this research is mainly a re-evaluation of the so far published works on this topic. About the „publicist from Cut” we have the writings of Ilie Moise. Furthermore, Septimiu Albini enjoyed the attention of the historian Vlad Popovici. Personally I've dealt with this subject in my bachelor's degree, having as main source in the process of a diachronic reconstruction of the future memorandist and political activist's biographical and intellectual profile, his memoirs. Septimiu Albini's memoirs are preserved in the Archives of the Metropolitan Library in Sibiu, in the Ioan Lupăș fund. Thus we can see that for this article I used both published sources like current articles and works on this topic, a general bibliography related to the national movement from Transylvania, as well as sources from archives, the above mentioned memoirs. The research method consisted in the reassessment of sources, archives, collation of texts, inserting various notes into unpublished documents, and a severe criticism of sources. In the present study there won't be common references to the studied and interpreted archives, because the current research aims to provide an overview of the publicist, Septimiu Albini.

Key words: XIX-th Century, Transilvania, Memorandum, nationalism.

Septimiu Albini a fost jurnalist și om de litere, unul dintre membrii importanți ai grupului tribunist înființat la Sibiu, secretar al Partidului Național Român din Transilvania și Ungaria și membru al delegației care a înaintat Memorandul către Împărat. Dat fiind numărul relativ ridicat de cercetări care i-au fost dedicate,¹ în acest studiu nu intenționăm să prezentăm exhaustiv întreaga sa

---

¹ Selectiv: Ion Breazu, *Între Ioan Paul și Septimiu Albini*, în Țara Bârsei, X, 1938, nr. 4-6, p. 380-387; Victor Lazăr, *Septimiu Albini*, în Gazeta Ilustrată, VIII, 1938, nr. 4-5, p. 39-42; Stelian Mândruț, *Septimiu Albini despre procesele politice ale românilor din Transilvania în 1895-1898*, în Anuarul Institutului de istorie și arheologie din Cluj-Napoca, XXVI, 1983-1984, p. 453-473; Ilie Moise, *Septimiu Albini și Tribuna*, în Transilvania, 13, 1984, nr. 4, p. 20-21; Anca Bițu-Sârghie, *Ioan Slavici*,

The biographical and intellectual profile of
Septimiu Albini (1861-1919), *Astra Salvensis*, 2, p. 49-53

activitate, ci dorim doar să oferim un medalion biografico-intelectual al autorului pe baza scrierilor cuprinse în volumul încă nepublicat: Septimiu Albini- *Societatea „Transilvania”. Amintiri de la „Tribuna” veche. Scrieri politice.*

Septimiu Albini s-a născut la 9 iunie 1861 în localitatea Șpring, comitatul Alba de Jos, fiind primul din cei doi fii ai lui Vasile Albini, fost vicetribun în legiunea lui Axente Sever de la 1848/49 și al Emiliei Neagoe, nepoată a mitropolitului greco-catolic Alexandru Sterca-Șuluțiu.² Tatăl său a avut un rol însemnat în formarea intelectuală a viitorului jurnalist și memorandist, deoarece prin poveștile despre evenimentele de la 1848 din Transilvania, relatate fiului său dorea să-i însufle câte ceva din curajul său, pe care se presupune că l-a avut tatăl viitorului redactor când a renunțat la haina bisericească și s-a alăturat revoluționarilor de la 1848. Maniera în care a înțeles acest tată să-și crească copilul se poate observa dintr-o însemnare pe care Ion Breazu a identificat-o între manuscrisele lui Albini predate Academiei Române de soția acestuia. După o lună de la nașterea fiului său, aproximativ 40 de zile, fostul vicetribun făcea următoarea mărturisire: „Iubitul și scumpul meu fiu! Astăzi în a patruzecă ză de la nașterea ta pe lume (...) eu al tău iubitor și fericit și adevărat părinte, ținându-te în brațele mele părintești, ridicat înaintea marelui Părinte al românilor Mihai Bravul, eroul de la Călușăreni, te închin cu devotament la acel sfânt românesc și te oblig ca în toată viața ta să te închini la tendința lui, să adorezi aspirațiile lui, să combați viiul și ilegalitatea, să susții, tare și sus românismul, să fii pururea mândru că ești din vița măreață a coloanei Traianide, fiul Romei eterne”. În urma acestui presupus moment de sinceritate putem încerca o reconstituire a modelului de creștere și educație a viitorul redactor al cotidianului sibian „Tribuna”.³

Studiile secundare le-a efectuat la Blaj și Sibiu, intrând de pe acum în contact cu ideile junimiste. Și-a continuat formarea intelectuală urmând cursurile Facultății de Litere și Filosofie în cadrul Universității din Viena între anii 1879-1883, fiind bursier al „Junimii” de la Iași.⁴ Albini frecventează Societatea

Vasile Lucaci, *Octavian Goga în dialog cu Septimiu Albini*, în Manuscriptum, XIX, 1988, nr. 4, p. 28-43; Eadem, *Septimiu Albini. Projunimismul tribunștilor din Sibiu*, în Manuscriptum, XX, 1989, nr. 1, p. 84-86; Elisabeta Simion, *Prefață* la vol. Septimiu Albini, *1848 în Principatele Române*, București, 1998, p. V-XIX; Ilie Moise, *Un scriitor uitat, Septimiu Albini*, studiu introductiv la vol. Septimiu Albini, *Scrieri*, Sibiu, 1998, p. 5-31; Vlad Popovici, *Septimiu Albini la „Tribuna” din Sibiu (1886-1894)*, în Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca”, XLVI, 2007, p. 223-236; Vlad Popovici, Răducu Rușet, *File de memorialistică: Septimiu Albini, Amintiri de la Tribuna veche*, în Chronos. Revistă de istorie, VIII, 2010, nr. 2(15), p. 38-44.

² Ilie Moise, *Un scriitor uitat, Septimiu Albini*, în *op. cit.*, p. 5-8.

³ Ilie Moise, *Un scriitor uitat: Septimiu Albini*, în *Septimiu Albini, Scrieri*, Sibiu, Editura Imago, 1998, p. 6 - 7.

⁴ Vasile Netea, *Spre unitatea statală a poporului român, Legături politice și culturale între anii 1859 - 1918*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1979, p. 346.

Răducu Rușeț

„România Jună”,⁵ devenind un adept al ideilor junimiste, care se opuneau etimologismului ciparian. „Convorbirile literare”, revista Societății „Junimea” ținea un strâns contact cu societățile culturale studențești din monarhia dualistă austro-ungară, de la Viena (România Jună) și Budapesta (Petru Maior) printre ai căror membrii se aflau în perioada (1869 - 1871) ca bursieri ai „Junimii”, Mihai Eminescu și Ioan Slavici iar mai târziu Pompiliu Dan, Andrei Bârseanu, Ioan Paul, I. C. Panțu, Silvestru Moldovan, Septimiu Albini, Matei Voileanu, I. T. Mera și Enea Hodoș.⁶ De perioada studenției îl vor lega frumoase amintiri alături de prietenul său Ioan Paul. Cei doi făceau parte din grupul „România Jună”, care în afară de timpul dedicat ședințelor din cadrul societății, o bună parte din timpul lor liber o petreceau abordând subiecte literare.

Membrii societății literare menționate mai sus, adepți ai „direcției noi” au înființat un club literar numit „Arborele” în anul 1880 (club constituit, după I.C. Panțu, din 14 membrii, iar, după I. Moisil, 17 membrii).⁷

Membrii clubului au luat nume de împrumut: Septimiu Albini se numea *Mugur*, Ion Codru Drăgușanul- *Rădăcină*; Solomon Haliță- *Scoarță*; I. T. Mera- *Creangă*; I. Moisil- *Măduvă*; I. C. Panțu- *Frunză*; I. S. Paul- *Trunchiu*. Unii dintre aceștia, Septimiu Albini, I. C. Panțu își vor semna cu aceste nume și lucrările literare.⁸ Septimiu Albini a îmbrățișat vederile „noii direcții”, participând la întruniri festive în onoarea societății „Junimea”, ale cărei vederi culturale le împărtășea.⁹

Conform propriilor sale mărturii, după definitivarea studiilor s-a întors la casa natală din Cut, neputându-se hotărî să treacă în Regat, ca alți colegi ai lui.¹⁰ În această perioadă, o bună parte din timp o petrece cu administrarea moșiei familiale, dar pe de altă parte scrie articole pe care le trimite la redacția „Tribune” din Sibiu.

În anul 1886 a fost chemat de către Ioan Slavici, directorul cotidianului sibian, să ocupe postul de redactor responsabil al ziarului. Septimiu Albini a acceptat, cu condiția ca în anul școlar 1886-1887 să i se dea libertatea de a candida pentru un post de profesor la Școala civilă de fete a ASTREI din Sibiu.

⁵ Societatea Academică Literară "România Jună" din Viena, se va impune, în timp, ca una dintre cele mai importante organizații ale studenților români plecați în străinătate. A fost constituită la 20 martie 1871. Președinte al societății a fost ales Ioan Slavici, iar bibliotecar, poetul Mihai Eminescu (20 martie/1 aprilie).

⁶ Vasile Netea, *Spre unitatea statală a poporului român, Legături politice și culturale între anii 1859 – 1918*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1979, p. 346.

⁷ Eugenia Glodariu, *Asociațiile culturale ale tineretului studios român din monarhia habsburgică 1860 – 1918*, Cluj Napoca, Editura Bibliotheca Musei Napocensis XVII, 1998, p. 233 .

⁸ Ilie Moise, *Folcloristica Sibiană*, Sibiu, Editura Imago, 1999, pp. 8-9.

⁹ Ilie Moise, *Un scriitor uitat: Septimiu Albini*, în *Septimiu Albini, Scrieri*, Sibiu, Editura Imago, 1998, pp. 8-9.

¹⁰ Solomon Haliță, Ioan Paul, V. Sângiorzan, I. Pipoș, A Iuluț.

The biographical and intellectual profile of
Septimiu Albini (1861-1919), *Astra Salvensis*, 2, p. 49-53

Trebuie menționat că Albini a îmbrățișat vederile „Tribunei” mai ales pentru orientarea sa culturală, din memoriile sale reieșind lipsa unui interes prea accentuat față de politică.

Deși a obținut postul de profesor în vara anului 1886, Albini a continuat să muncească și în redacția „Tribunei”, iar după ce se retrage din învățământ, în 1888, se dedică în întregime gazetăriei. Ca profesor, a predat limba română, istoria și geografia Ungariei, munca de la catedră oferindu-i ocazia să promoveze „Direcția nouă” în Ardeal și dragostea pentru valorile satului transilvănean.¹¹

Între anii 1888-1894 a fost director și redactor responsabil al „Tribunei” din Sibiu, perioadă în care dezvoltă o intensă muncă în plan cultural, dar și politico-național. În contextul tot mai accentuatei activități politice și al mișcării memorandiste, Septimiu Albini a fost implicat în mai multe procese de presă, soldate cu condamnări: face

temniță, o lună la Cluj în anul 1889, apoi șase luni la Vác în perioada 1890-1891, iar anul 1893 îi aduce trei luni de temniță la Szeged, detenție care o efectuează, chiar după ce se logodise.¹² În anul 1894 a fost condamnat la 2 ani și jumătate de temniță, fiind implicat în procesul Memorandului, dar trece în România, scăpând astfel de închisoare. Atitudinea sa a fost condamnată vehement de cei care au făcut temniță în procesul Memorandului, inclusiv de către tribuniști, dar Albini și-a justificat deciziile în articole publicate în „Tribuna”.¹³ Dintre lucrările sale mai însemnate putem aminti: *O seară la Brustureni*, *Un sărac avut*, *Un nou filoromân etc.*

În România, după o perioadă de greutăți materiale, a fost angajat secretar la Academia Română, funcție pe care o va ocupa până în 1918. Se va mai implica tangențial în zbuciumările politice ale românilor din Ungaria, însă numai cu condeiul, prin articole de presă sau broșuri.

Septimiu Albini a fost căsătorit cu Aurelia Roman, fiica lui Visarion Roman și a avut trei fii: Radu, Mircea și Sorin— primul dintre aceștia murind în luptele de la Mărășești.¹⁴ În 1919 a revenit pentru prima dată după emigrare în Transilvania, vizitând locurile natale, dar la scurt timp după aceea a murit din cauza unei pneumonii, la data de 7 noiembrie același an. A fost înmormântat în

¹¹ Vlad Popovici, *Septimiu Albini la „Tribuna” din Sibiu*, în *loc. cit.*, p. 225-226.

¹² Ilie Moise, *Un scriitor uitat: Septimiu Albini*, în *op. cit.*, p. 27.

¹³ Vlad Popovici, *Septimiu Albini la „Tribuna” din Sibiu*, în *loc. cit.*, p. 228-230, 232-233

¹⁴ Ilie Moise, *Un scriitor uitat: Septimiu Albini*, în *op. cit.*, p. 30.

Răducu Rușeț

cimitirul din Cut, alături de alți membrii ai familiei.¹⁵ La 10 ani de la moartea acestuia, Nicolae Iorga nota în „Neamul Românesc”: *El (Septimiu Albini) a fost luptătorul tip, acela care de câte ori e nevoie de dânsul, dă tot ce poate și a doua zi, mulțumindu-se cu orice dărab de pâine muncită, se străduiește a nu se vorbi de sine. Aceasta nu înseamnă retragere ci așteptarea altui ceas, când iar nevoia s-ar simți de dânsul. Atunci el revine, am zice, sub steag.*¹⁶

---

¹⁵ Idem, *Septimiu Albini (1861-1919)* în Scutea Nicolae (coord.), *Repere sibiene. Studii și referate*, Sibiu, Editura Comitetul de Cultură și Educație Socialistă al Jud. Sibiu, 1980, p. 221.

¹⁶ Ilie Moise, *Septimiu Albini (1861-1919)* în Scutea Nicolae, *Repere sibiene. Studii și referate*, Sibiu, Editura Comitetul de Cultură și Educație Socialistă al Jud. Sibiu, 1980, p. 221; Ilie Moise, *Un scriitor uitat: Septimiu Albini*, în *op. cit.*, p. 31.